

EL LLIBRE DE LA SETMANA

Un despropòsit sense límits

PERFIL

JOËL DICKER (GINEBRA, 1985) VA ACONSEGUIR UN GRAN ÈXIT DE PÚBLIC GRÀCIES A 'LA VERITAT SOBRE EL CAS HARRY QUEBERT' (2013). ARA RESCATA ELS SEUS PERSONATGES MÉS CONEGUTS A 'EL CAS ALASKA SANDERS'

QUIM ARANDA

El millor de la sisena novel·la de Joël Dicker, *El cas Alaska Sanders*, és la il·lustració de la portada, d'Edward

Hopper, com també ho era la de *La veritat sobre el cas Harry Quebert* (2013) i, entre altres títols de l'autor suís, la d'*El llibre dels Baltimore* (2016). Els volums formen la trilogia de les peripècies policiaques i maldestrament metaliteràries de l'escriptor Marcus Goldman, que majoritàriament té en Maine, Nova Anglaterra i New Hampshire els paisatges per on transcorren les seves penes i investigacions.

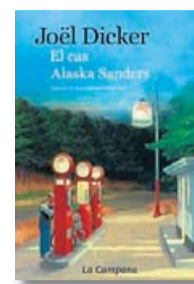
El sempre evocador Hopper és el màxim de plaer que s'obtindrà de la història, el present de la qual és 2010. Després, tot va pel pedregar i no hi ha manera que remunti el que podria ser el presumpte tancament de l'esmentada trilogia, si bé al final del text se'ns amenaça amb una nova aventura de Goldman i del sergent Perry Gahalowood (¿serà, potser, *El cas Gaby Robinson?*).

Diàlegs ridículs que mostren manca de respecte pels personatges –no són tals, només esquetxos sobre paper–, una trama inversemblant amb fugides cap endavant contínues perquè de tant tòrcer l'argument el següent *twist* ha de ser encara més embolicat que l'anterior, i així fins a arribar a un final en què la veu narradora –sense personalitat, al servei d'un fil embogit i mancat d'estil– acompanya fins a l'exasperació el lector, com si fos un ximplet que no ha llegit el que ha precedit al desenllaç i necessités que l'hi recordessin emfàticament.

Vaig conèixer Dicker pràcticament al mateix temps que tothom, quan es va traduir *La veritat sobre el cas Harry Quebert* (2013), literatura d'aeroport que per als que tenim por de volar en avió complia amb escriure la funció d'abstreure't mentre eres allà dalt. L'hi vaig agrair sobre l'Atlàntic. Tant, que tocant de nou de peus a terra un dia vaig buscar la primera de les seves novel·les, *Els últims dies dels nostres pares*. No la vaig poder acabar. El pitjor, l'estil, inexistent, i els canvis de temps, artificials.

Va aparèixer *El llibre dels Baltimore* (2016) i no vaig gosar. N'havia tingut prou. Hi vaig tornar, però, amb *La desaparició de Stephanie Mailer* (2018). Tampoc la vaig poder acabar. Em va caure literalment de les mans: l'estil, els diàlegs, els canvis de temps, tot. No era una novel·la, era un despropòsit inversemblant, mal escrit i mal editat... Vaig deixar passar *L'enigma de l'habitació 622* (2020) i ara, amb el nou llibre tenia l'esperança que, si més no, em tornés a servir per volar en avió. L'he acabat per disciplina professional i amb esperit de màrtir per poder escriure aquest text, però no hi ha forma que s'enlairi. Al contrari, s'estavella.

El plantejament és pràcticament idèntic al de *La veritat sobre el cas Harry Quebert*. Un crim del passat,

EL CAS ALASKA SANDERS
JOËL DICKER
LA CAMPANA / ALFAGUARA
TRAD. JOSEP ALEMANY CASTELLS
592 PÀG. / 23,90 €

JOËL DICKER REPETEIX LA FÓRMULA DEL 'CAS HARRY QUEBERT' I EN TREU UN ARTIFICI SENSE ESTIL, MANCAT D'ESMA, UNA LLENGUA SENSE ÀNIMA NI RESPIRACIÓ

1999, en aquest cas un culpable fora de circulació i un altre tancat a la presó, i un escriptor, Marcus Goldman, que continua sense saber què fer de la seva vida ni del seu èxit, obtingut amb *Quebert* i els *Baltimore*.

Un artifici sense estil

En una nota d'introducció a *La desaparició de Stephanie Mailer*, Dicker homenatja el seu editor, Bernard de Fallois, mort el gener del 2018. Ignoro si va tenir temps d'editar aquell original. Tendeixo a pensar que no. El que és segur és que no va llegir cap pàgina d'*El cas Alaska Sanders*. I Dicker ha volgut assegurar el mateix tret que amb *Quebert*, seguint, fil per randa, la mateixa fórmula. Resultat? Un artifici sense estil, mancat d'esma, una llengua sense ànima ni respiració.

Com deia, hi ha passatges que fan enrojolar. Un exemple, només (pàg. 348): "Estava tot el temps a casa nostra. Un dia, a l'estiu, es van posar a pintar la tanca de fusta del jardí. Feia una calor insuportable. Els vaig portar una beguda fresca. L'Eric tenia el tors nu. Era guapo com un déu. Li vaig allargar un got de llimonada, les nostres pells es van tocar suaument. Vaig quedar electritzada. Vaig prendre consciència que desitjava aquell cos musculat, aquella pell bronzejada. Em va desestabilitzar tant que em vaig haver de dutxar amb aigua glaçada per calmar l'excitació". Confessió d'una dona de més de 40 anys sobre un *affaire* amb un noi molt més jove. Després de llegir aquest fragment jo també vaig necessitar una dutxa escocesa. Per fer passar la vergonya aliena.

Tot en el llibre és un despropòsit a milers d'anys llum del resultatisme efectiu i correcte del *Quebert*, literatura d'entreteniment, sense pretensions, que complia perfectament l'objectiu. El viatge amb l'Alaska no és que deixi fred, és que indigna per l'estafa. Mai més. ♦♦

PERE VIRGILI

Cinc contes per entrar a la germandat secreta

MARINA ESPASA

Divertir-se escrivint: aquesta deu haver estat la màxima que Héctor Rivadeneyra Moll s'ha imposat per bastir aquests cinc

relats de la ciència-ficció més pura. Són cinc històries on campen exoesquelets, planetes llunyaníssims, bases militars i mines a Venus, convencions virtuals, clons... i són homenatges a autors tan canònics però a la vegada tan iconoclastes, irredemptos i trencadors com poden ser Stephen King, Ursula K. Le Guin o Brian W. Aldiss.

El millor relat –i la competència és dura, perquè tots són bons– és el que va sobre una convenció de fans de Shirley Jackson. És una paròdia sobre les convencions de fans que existeixen avui portada a l'extrem, amb episodis hilarants de violència i capaç d'acabar en un to dolcíssim, com passa en altres contes, també. Després de batalles amb vòmits de mosques gegants o d'orgies de pastilles i sexe desenfrenat, hi ha un petit gir argumental o una escena que ens fa pensar en la condició humana i les seves misèries. Perquè la premissa de tots els contes de *La mesura de l'home* és clara: la Terra és un planeta extingit i destrossat i l'espècie humana és de les pitjors que mai han poblat l'Univers. El que en queda (vagues reminiscències d'una gentussa que encara mantenia relacions sexuals o que havia sotmès la meitat femenina de la població al servei de la meitat masculina) ha evolucionat cap a formes liofilitzades i asèptiques de l'existència. Els protagonistes dels

contes mantenen o adopten durant una estona maneres de funcionar antigues, perquè no els agrada seguir les normes o perquè volen sentir sensacions que ja no existeixen. Són uns romàntics, però sense cursileria.

Però... qui és Héctor Rivadeneyra Moll? Un debutant? Al seu currículum hi consta que va guanyar el concurs de relats *Cryptoshow* de 2021, i els editors de Males Herbes, que n'editen sempre el guanyador i uns quants més, van quedar sorpresos perquè el nom no els sonava de res. Aquell conte tan bo, ¿escrit per un desconegut? Tot pot ser, però n'hi havia per desconfiar. Al cap d'uns mesos, el mateix autor va enviar la resta de relats i va confessar que era Javier Calvo, escriptor nascut a Barcelona el 1973 i autor d'una pila de novel·les, a més de traductor literari

LA MESURA DE L'HOME
HÉCTOR RIVADENEYRA MOLL
MALES HERBES
160 PÀG. / 16 €

professional de l'anglès al castellà. Què ha passat? Que Calvo ha volgut escriure un llibre per a Males Herbes. Que aquest segell, després de deu anys de picar pedra i de seguir una línia fins a les últimes conseqüències, ha aconseguit el que els departaments de màrqueting anomenen "crear marca" i altres conceptes per l'estil. És el somni de qualsevol editor: que un autor li truqui a la porta i li digui "he escrit això per a tu, perquè representes exactament el que jo escric". Calvo s'ha passat al català –sempre havia publicat en castellà– i ha creat un heterònim per signar la literatura que escriu en aquesta llengua, per divertir-se, per escriure sent un altre, que és una mica el que volen fer tots els escriptors. Ha volgut formar part de les Males Herbes: se li ha de donar la benvinguda a la germandat. ♦♦